

**Anna Kafková, Nová synagoga a osudy Židů v Táboře na konci 19. a ve 20. století,
bakalářská práce FF JU, České Budějovice 2021.**

Posudek oponenta bakalářské práce

Dějiny židovského obyvatelstva na území České republiky v současnosti představují frekventované badatelské téma. Anna Kafková se ve své bakalářské práci zaměřila na velice zajímavou problematiku židovské synagogy v Táboře. Je však zarážející, že autorka ve svém textu použila jen dvě německy psané práce (Hugo Gold, 1929; Harold H. Schenk, 1974). Ve vztahu ke čtenáři tato skutečnost následně vzbuzuje dojem, jako kdyby starší německy psaná literatura k židovské problematice neexistovala. Na základě přehledu použité literatury není jasné ani zvolené kritérium prováděného výběru. Anna Kafková ve své bakalářské práci necituje renomované české autory, kteří se židovskou problematikou intenzivně zabývají v současnosti (např. Lenka Matušíková, Ivana Ebelová, Daniel Baránek aj.).

V případě bakalářské práce je tolerován kompilační charakter, tzn. může vzniknout pouze na základě literatury. Anna Kafková však měla projevít mnohem větší tvůrčí invenci a prokázat, že je schopna použitou literaturu nejenom opisovat, ale také vhodně komparovat nebo vzájemně doplňovat. Bohužel, autorka se pokaždé upnula k jedné konkrétní studii, ze které následně opsala vše, co uznala za vhodné. Její práce má tak popisný (deskriptivní) charakter. O uplatnění vlastního (analytického) tvůrčího přístupu nemůže být v jejím případě řeč. Anna Kafková zcela rezignovala na sociální dějiny, od kterých však nelze problematiku židovského obyvatelstva oddělovat. Je v pořádku, že se zabývala „pouze“ dějinami tábořské synagogy či místní židovské obce, avšak nikde blíže nespecifikovala svůj metodologický přístup.

V kontextu regionu se autorka měla více zaměřit pouze na židovskou obec v Táboře. Anna Kafková nehledala provázanost mezi obecným a lokálním vývojem, takže část nazvaná „Synagogy v českém prostředí v 19. století“ představuje pouze suchý výčet míst, období a v některých případech i architektů, který je ve svém závěru doplněn o stručný výklad „tradičního uspořádání synagogy.“ U třetí kapitoly je nutné ocenit autorčino nahlédnutí do unikátního pramene – „Knih sedadel.“ Nikoliv analyticky a komplexně, ale bohužel jenom ilustrativně připomněla některá jména uvedená

v tomto informačním zdroji. Velká škoda, že Anna Kafková nikde nespecifikovala ani neanalyzovala zmiňovaných 33 požadavků a závazků uvedených v objeveném „Stavebním protokolu.“ Prostřednictvím uvedeného pramene mohla čtenářům poodhalit bližší okolnosti (limity) výstavby synagogy. Autorka si pravděpodobně není moc jistá v německém jazyce a paleografii. Kapitola nazvaná „Táborská synagoga a její osud ve 20. století“ představuje jen deskriptivní kompilát sestavený na základě několika opakovaně citovaných prací, přičemž originální autorský přístup zde chybí. Kvalita autorčiny bakalářské práce velmi kolísá v závislosti na úrovni převzatého textu.

V předložené bakalářské práci je velké množství formálních chyb. Pravděpodobně z neznalosti německého jazyka chybně cituje Goldovu práci („Judengemainen“, přičemž by správně mělo být „Judengemeiden“). V případě zkrácených citací se opakovaně odkazuje nejenom na stejnou práci, ale i na shodné stránky. Poznámkový aparát následně vyplňuje jednotvárné odkazy obecného typu „TAMTÉŽ“, a to bez uvedení konkrétní stránky (na s. 22 dokonce sedmkrát). Z důvodu opisování starší literatury, tj. v rozporu se soudobými zvyklostmi, v textu uvádí jména společně s tituly, jak tomu bylo zvykem za první republiky (s. 11 – článek Dr. Františka Kroupy; s. 30 – Dr. Nehemiáš Kronberg, s. 25 – JUDr. Oskar Stern). Nechápu, proč ve vztahu k současnosti základní školu uvádí: „dnes Z. Š. Bernarda Bolzana.“ O uchvátaném přístupu k bakalářské práci a minimální kontrole textu svědčí například, že autorka často nedělala mezery mezi písmeny, popř. číslicemi. Například na straně 31 poznámky číslo 123, 129 a 135 (opakovaně překopírováno chybné P.AGUSTA). Aspoň na závěr je nutno ocenit vhodně zvolené obrazové přílohy, především „stavební nákresy synagogy“ pocházející z roku 1883

Vzhledem ke všem výše uvedeným nedostatkům předloženou bakalářskou práci hodnotím stupněm DOBŘE

V Třeboni 19. srpna 2023

prof. PhDr. Josef Grulich, Ph.D.